

Vývoj platů příslušníků bezpečnostních sborů

Od roku 2006, kdy vstoupil v účinnost několikrát novelizovaný zákon č. 361/2003 Sb., o služebním poměru příslušníků bezpečnostních sborů, uplynula již řada let. Zákon měl zajistit stabilitu platů příslušníků bezpečnostních složek i jejich návaznost na vývoj ekonomiky země. Původní idea však vzala za své a platy příslušníků bezpečnostních sborů jsou určovány nařízením vlády. Jak se tedy platy policistů vyvíjejí od roku 2006 a jak vypadá jejich vývoj v porovnání s dalšími profesemi, placenými ze státního rozpočtu na základě stejného principu, tedy nařízením vlády?

Zmiňovaný zákon o služebním poměru příslušníků bezpečnostních sborů byl v roce 2003 schválen v takovém znění, že zajišťoval dlouhou stabilitu platů a současně jejich vývoj navazoval na vývoj ekonomiky země. Konkrétně § 115 odst. 2 zákona č. 361/2003 Sb. v roce 2003 uváděl:

„Základní tarif v páté tarifní třídě a v šestém tarifním stupni činí vždy od 1. ledna do 31. prosince kalendářního roku 1násobek průměrné nominální měsíční mzdy fyzických osob v nepodnikatelské sféře, dosažené podle zveřejněných údajů Českého statistického úřadu za předminulý kalendářní rok.”

Tento princip sice vstoupil v platnost, ale už nikoli v účinnost. Před nabytím účinnosti byl novelizován zákonem č. 540/2005 Sb. Po novele bylo v § 115 odst. 2 zákona č. 361/2003 Sb. uvedeno:

„Základní tarif v páté tarifní třídě a v šestém tarifním stupni činí ke dni nabytí účinnosti zákona 1,25násobek průměrné nominální měsíční mzdy fyzických osob v nepodnikatelské sféře, dosažené podle zveřejněných údajů Českého statistického úřadu za rok 2003.”

Základní tarif v páté tarifní třídě a v šestém tarifním stupni představuje střed stupnice základních tarifů, která má pro příslušníky bezpečnostních sborů 11 tarifních tříd ve 12 tarifních stupních. Od roku 2007 určuje tuto stupnici vláda svým nařízením.

Jak je patrné z grafu č. 1, platy příslušníků bezpečnostních sborů byly za dobu posledních šesti let dvakrát navýšeny a jednou sníženy. V roce 2006 činil tarif 21 000 Kč a pro rok 2012 je tarif určen ve výši 21 230 Kč. Nominálně je tedy současný tarif téměř totožný s tarifem pro rok 2006; byl navýšen o 230 Kč, a je tedy nominálně vyšší o 1,1% oproti roku 2006.

Jiný obrázek dostaneme, když budeme sledovat vývoj reálné hodnoty tarifu, přičemž za základ budeme brát opět rok 2006. Český statistický úřad pravidelně zveřejňuje vývoj meziroční inflace. Ve sledovaném období se inflace pohy-

bovala od 1 % do 6,3 %. Po započtení inflace zjistíme, že příslušníci bezpečnostních sborů zaznamenali v roce 2011 výrazný propad reálných příjmů. Konkrétně, v roce 2011 byla reálná hodnota tarifu na úrovni 88 % reálné hodnoty tarifu v roce 2006. Graf č. 2.

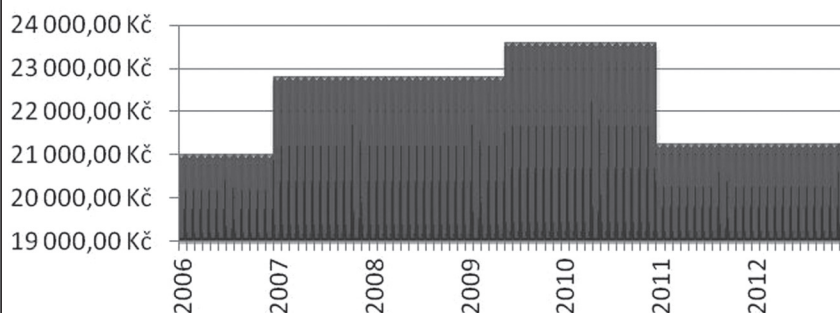
Trochu jiná situace je u dvou dalších skupin státních zaměstnanců, pedagogických pracovníků a zdravotníků. V těchto případech je tarifních stupňů 16 a střed tvoří tarifní stupeň 8 a platový stupeň 8. Rovněž u těchto pracovníků je stupnice platových tarifů určována nařízením vlády.

Z grafu je patrné, že platy pedagogických a zdravotnických pracovníků jsou od roku 2006 stále navyšovány. V roce 2006 činil tarif 8/8 pro pedagogické pracovníky 13 810 Kč, pro zdravotnické pracovníky pak 15 340 Kč. Pro rok 2012 je pro pedagogické pracovníky určen tarif ve výši 16 250 Kč a pro zdravotnické pracovníky 17 620 Kč. V porovnání s rokem 2006 došlo tedy u pedagogických pracovníků k nominálnímu nárůstu o 2 440 Kč, což je nárůst o 17,7%, a u zdravotnických pracovníků činí nárůst 2 280 Kč, což je o 14,9% více než v roce 2006. Graf č. 3 a 4.

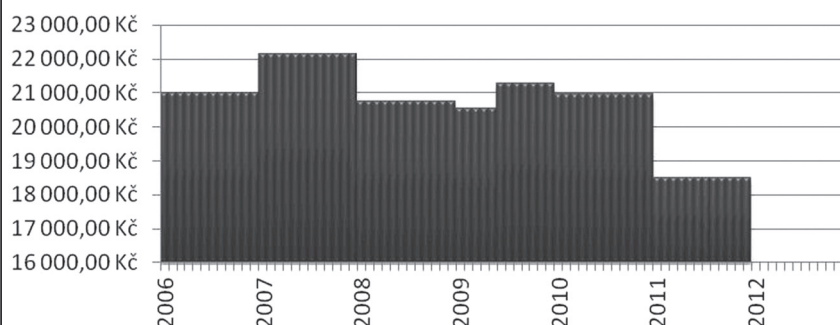
Obdobně vypadá srovnání reálné hodnoty tarifu zdravotníků a pedagogů. U pedagogických pracovníků je nárůst reálné hodnoty tarifu oproti roku 2006 ve výši 2,5 % a u zdravotnických pracovníků je reálná hodnota tarifu stejná jako v roce 2006.

Pokud pro porovnání dat za příslušné období použijeme data Českého statistického úřadu, dostaneme následující výsledky:

1 Vývoj platového tarifu 5/6 příslušníků bezpečnostních sborů v letech 2006-2012

2 Vývoj reálné hodnoty tarifu 5/6 příslušníků bezpečnostních sborů v letech 2006-2012

kého úřadu ze dne 16. ledna 2012 (data zpracovaná do konce 3Q 2011), zjistíme obdobné výsledky, a to i přes skutečnost, že se jedná o průměrná data podle odvětví (sekce CZ-NACE), kdy jsou údaje týkající se příslušníků bezpečnostních sborů zpracovávány spolu s dalšími skupinami v odvětví „veřejná správa a obrana“.

Podle dat ČSÚ si pracovníci odvětví „veřejná správa a obrana“ polepšili oproti roku 2006 nominálně o 10,3%, pracovníci odvětví „zdravotní a sociální péče“ o 28,3% a pracovníci odvětví „vzdělávání“ o 13%. V roce 2011 byla

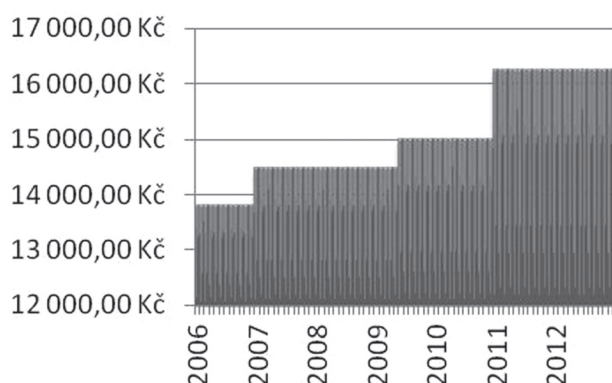
v přepočtu na reálnou mzdu vzhledem k roku 2006 mzda pracovníků odvětví „veřejná správa a obrana“ na úrovni 96,1%, mzda pracovníků odvětví „zdravotní a sociální péče“ na úrovni 111,8% a mzda pracovníků odvětví „vzdělávání“ na úrovni 98,5%. Graf č. 5.

Smutným závěrem zůstává, že pracovníkům bezpečnostních sborů, ač jsou velmi významnou skupinou státních zaměstnanců a jejich povolání je často velmi rizikové, reálné příjmy výrazně klesly, s možností dalšího poklesu, na rozdíl od dalších skupin státních zaměstnanců.

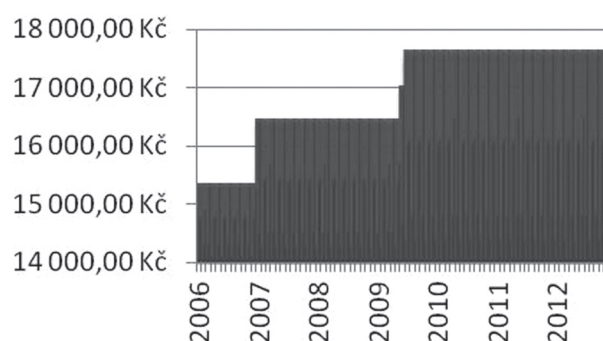
Jakým způsobem mají být policisté, hasiči, vězeňská stráž nebo příslušníci tajných služeb motivováni ke zkvalitňování své práce, když jsou vystaveni výraznějšímu snižování životní úrovně ve srovnání s dalšími skupinami zaměstnanců, zůstává záhadou. Nezbyvá než doufat, že vláda ke svému úkolu bude přistupovat odpovědně a nepřipustí další ekonomickou destabilizaci v bezpečnostních sborech, která by mohla mít výrazný vliv na vnitřní bezpečnost země.

Ing. Michal OHERA
SKPV PP

3 Vývoj platového tarifu 8/8 pro pedagogické pracovníky v letech 2006-2012

4 Vývoj platového tarifu 8/8 pro zdravotnické pracovníky v letech 2006-2012

5 Průměrná hrubá měsíční mzda podle odvětví - sekce CZ-NACE

zdroj: www.czso.cz

